

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **R. C.**

skazanego z art. 270 § 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 28 lutego 2024 r.,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

kasacji obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 20 września 2023 r., sygn. akt IV Ka 1316/23,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie

z dnia 19 maja 2023 r., sygn. akt IV K 394/22

postanowił

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

R. C. został oskarżony o to, że w bliżej nieokreślonym miejscu i czasie jednak nie później niż 14 kwietnia 2019 r. dokonał podrobienia dokumentu w postaci

blankietu dowodu osobistego poprzez zamieszczenie własnego wizerunku na blankiecie dowodu osobistego wystawionego na dane A. K., PESEL [...], tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie IV Wydział Kamy wyrokiem z dnia 22 listopada 2021, IV K 617/21, uniewinnił oskarżonego, a kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł oskarżyciel publiczny.

Sąd Okręgowy w Szczecinie IV Wydział Kamy Odwoławczy wyrokiem z dnia 28 marca 2022 r., IV Ka 90/22, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonego R. C. przekazał Sądowi Rejonowemu Szczecin-Centrum w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

Kolejno, Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie IV Wydział Karny wyrokiem z dnia 19 maja 2023 r., IV K 394/22, uznał oskarżonego R. C. za winnego tego, że w nieustalonym czasie i miejscu nie później niż do dnia 14 kwietnia 2019 roku, działając wspólnie i w porozumieniu z nieustaloną osobą, wytwarzając dokument z jego zdjęciem, dokonał podrobienia w celu użycia jako autentycznego dokumentu w postaci dowodu osobistego wystawionego na dane A. K. PESEL [...], to jest popełnienia czynu z art. 270 § 1 k.k. i za to przestępstwo wymierzył oskarżonemu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego R. C. przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu osobistego znajdującego się w aktach oraz orzekł o kosztach postępowania.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca R. C.

Sąd Okręgowy w Szczecinie IV Wydział Karny Odwoławczy wyrokiem z dnia 20 września 2023 r., IV Ka 1316/23, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w ramach zarzucanego oskarżonemu R. C. czynu, uznał go za winnego tego, że 14 kwietnia 2019 r. w S. czynił przygotowania do użycia za autentyczny podrobionego dowodu osobistego, w którym zamieszczono jego zdjęcie oraz dane A. K., wchodząc w posiadanie takiego dowodu i posiadając go przy sobie, tj. popełnienia przestępstwa z art. 270 § 3 k.k. i za to, na podstawie ww. przepisu wymierzył mu karę 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności, nadto do tego czynu odniósł rozstrzygnięcie zawarte w pkt II jego części dyspozytywnej. W pozostałym zakresie

zaskarżony wyrok utrzymał w mocy oraz orzekł o kosztach postępowania.

Kasację od wyroku Sądu II instancji wniósł obrońca skazanego R. C., który zaskarżył go w całości. Obrońca zarzucił w kasacji rażące naruszenia prawa procesowego, które miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a to:

- art. 14 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. poprzez wyjście przez Sąd Okręgowy poza granice aktu oskarżenia skutkujące przypisaniem oskarżonemu innego zdarzenia historycznego, aniżeli to, które było objęte aktem oskarżenia. Sąd Okręgowy uznał R. C. za winnego tego, że 14 kwietnia 2019 r. w Szczecinie czynił przygotowania do użycia za autentyczny podrobionego dowodu osobistego, w którym zamieszczono jego zdjęcie oraz dane A. K., wchodząc w posiadanie takiego dowodu i posiadając go przy sobie, tj. popełnienia przestępstwa z art. 270 § 3 kk, podczas gdy R. C. zarzucono to, że w bliżej nieokreślonym miejscu i czasie jednak nie później niż 14 kwietnia 2019 roku dokonał podrobienia dokumentu w postaci blankietu dowodu osobistego poprzez zamieszczenie własnego wizerunku na blankiecie dowodu osobistego wystawionego na dane A. K., PESEL [...], a zatem Sąd Okręgowy przypisał oskarżonemu zachowanie związane z całkowicie innymi niż zarzucone zachowaniami, mające miejsce w późniejszym czasie niż zachowanie oskarżonemu zarzucone;

- art. 455 k.p.k. w zw. z art. 434 § 1 k.p.k. poprzez poprawienie na niekorzyść oskarżonego kwalifikacji prawnej i wydanie orzeczenia niekorzystnego dla oskarżonego, podczas gdy w sprawie wywiedziono apelację wyłącznie na korzyść R. C.;

- art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nieprawidłowej kontroli instancyjnej orzeczenia i nierozpoznanie zarzutów zawartych w punktach 1 i 2 apelacji złożonej od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie.

W związku z tymi zarzutami skarżący wniósł o:

uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie R. C. od zarzuconego mu czynu;

wstrzymanie - do czasu rozpoznania kasacji - wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 20 września 2023 roku, wydanego w sprawie IV Ka 1316/23.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna. Tak tylko można ocenić wszystkie jej zarzuty. Obrońca nie wykazał aby zaskarżony kasacją wyrok był dotknięty opisanymi w nich uchybieniami, które by stanowiły skuteczne podstawy kasacji. Tymi obok uchybień określonych w art. 439 k.p.k., mogą być tylko „inne rażące (a więc jaskrawe, jednoznaczne, rzucające się w oczy) naruszenie prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku” (art. 523 § 1 k.p.k.). Tymczasem skarżący nawet (formalnie) nie zarzucił aby zgłaszane przez niego (rzekome) uchybienia mogły mieć „istotny” wpływ na treść wyroku. Jest to brak istotny tej skargi, skoro Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację tylko w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 536 k.p.k.). Trzy wyjątki w tym przepisie przewidziane od tej reguły w rozpoznawanej sprawie nie zaistniały, toteż obowiązkiem Sądu Najwyższego (ale też tak limitowanym uprawnieniem) było rozpoznanie zarzutów kasacji obrońcy skazanego w takiej formule prawnej i opisowej w jakich je przedstawiono.

Odnosząc się do pierwszego zarzutu kasacji, to dokonując zmiany opisu czynu przypisanego Sąd odwoławczy - w związku z zarzutem pierwszym apelacji, który dotyczył braku podjęcia decyzji o uniewinnieniu oskarżonego – wnikliwie omówił kwestię tożsamości historycznej czynu zarzucanego oskarżonemu i ostatecznie jemu przypisanemu (por. segment uzasadnienia wyroku 3.1). Zasadnie przy tym wyjaśnił, że kluczowe znaczenie w tym zakresie mają granice zdarzenia historycznego podlegającego ocenie prawnej. Analizując te zapisy żadną miarą nie można podzielić wyrażonego przez skarżącego w pierwszym zarzucie kasacji stanowiska, co do naruszenia przez Sąd Okręgowy przywołanych w podstawie prawnej tego zarzutu przepisów. Nie mówiąc już o tym, aby miały być one przez ten

Sąd naruszone w sposób rażący i z jednoczesną możliwością istotnego wpływu na treść wyroku, a przecież dopiero wówczas mogłyby to być skuteczną podstawą kasacji. Wprawdzie czyn polegający na podrobieniu oraz czyn polegający na przygotowaniu do użycia dokumentu podrobionego popełniane są w różnym czasie, ale niewątpliwie dotyczą one zachowania albo mają z nim związek (jako konsekwencją wcześniejszego czynu polegającego na podrobieniu), które to polega na posiadaniu przez oskarżonego dowodu osobistego z danymi innej osoby. Dodać należy, że oskarżony posiadał także wiele innych dokumentów z danymi tej osoby oraz, że ukrywał się – był poszukiwany w celu doprowadzenia do zakładu karnego. Te okoliczności stanowiły podstawę do ustalenia zamiaru, jaki towarzyszył posiadaniu przez niego podrobionego dowodu osobistego. I to one również determinowały ocenę co do prawidłowości omawianego stanowiska Sądu odwoławczego.

Oczywiście bezzasadne są również dwa kolejne zarzuty. Pierwszy sprowadza się do stwierdzenia, że zmiana wyroku Sądu I instancji, pomimo przyjęcia fazy stadialnej oddalonej od dokonania czynu i orzeczenia niższej kary, jest niekorzystna dla R. C., gdyż powinien on zostać uniewinniony od tego zarzutu. Sformułowanie takiego zarzutu świadczy o tym, że obrońca nie uwzględnił tego, iż rolą sądu nie jest uniewinnianie od kwalifikacji prawnej, ale od zarzutu popełnienia określonego czynu. Jeśli w granicach aktu oskarżenia można przyjąć inną kwalifikację prawną czynu, a przy tym jest ona korzystniejsza dla oskarżonego, to nie ma podstaw do twierdzenia o zmianie wyroku na niekorzyść. Niezależnie od tego zauważyć należy, iż kwestionowana przez skarżącego decyzja Sądu odwoławczego bynajmniej nie miała oparcia w przepisie art. 455 k.p.k. Ten jednak dotyczy poprawienia przez sąd odwoławczy z urzędu błędnej kwalifikacji prawnej, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, przy czym warunkiem jego zastosowania jest to, że sąd nie zmienia ustaleń faktycznych. W niniejszej sprawie Sąd odwoławczy rozpoznając apelację wniesioną na korzyść oskarżonego dokonał modyfikacji tak co do opisu przypisanego jemu czynu, jak i jego kwalifikacji prawnej. Zważywszy na charakter tych zmian i orzeczoną na nowo przez Sąd karę nie można w sposób uprawniony twierdzić, by były one dokonane na niekorzyść

oskarżonego. Toteż brak jest warunków do stawiania temu Sądowi zarzutu naruszenia art. 434 k.p.k.

Wbrew twierdzeniom obrońcy sąd II instancji rozpoznał 1 i 2 zarzut apelacji. Jeśli chodzi o pierwszy zarzut, to dotyczył on naruszenia przepisów prawa procesowego dotyczących podstawy uniewinnienia. Odnosząc się do tego zarzutu zauważyć należy, że w badanej sprawie nie mamy do czynienia z brakiem ustalenia sprawstwa, winy, a pomimo tego brakiem zastosowania przez Sąd przepisów dotyczących uniewinnienia. Sąd – wbrew twierdzeniom obrońcy – nie dokonał takich ustaleń, z których mógłby wynikać brak popełnienia przez oskarżonego czynu, brak jego zawinienia. Drugi zarzut dotyczył natomiast wyjścia poza granice aktu oskarżenia i w związku z dokonaną przez sąd odwoławczy zmianą opisu czynu przypisanego nie było potrzeby szerszego odniesienia do tego zarzuty, gdyż odnosząc się do wcześniej rozpoznanego innego zarzutu apelacji Sąd II instancji obszernie uzasadnił tę zmianę oraz wyjaśnił, dlaczego nie zasługuje na akceptację zarzut wyjścia poza granice aktu oskarżenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[PGW]

[ał]